

7/13326

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-150/1024/2282
Konu : Yazılı soru önergesi

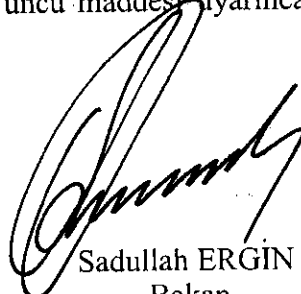
13/05/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 29/03/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.00.02-21268 sayılı yazı,
b) 08/04/2010 tarihli ve 869/1846 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13326 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.



Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-150/1026/2285
Konu : Yazılı soru önergesi

17/05/2010

Sayın Akın BİRDAL
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13326 Esas Nolu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlüye dışarıdan gönderilen hediye kabul etme hakkı" kenar başlıklı 69 uncu maddesinin birinci fıkrasında, "Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü, dinî bayram, yılbaşı veya kendi doğum günlerinde, dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediye kabul etme hakkına sahiptir. Bunun esas ve usûlleri tüzükte gösterilir.";

B- 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun;

1- "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5 inci maddesinde,

"Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.";

2- "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6 ncı maddesinde,

"Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4.4.1929 tarihli ve 1412

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren bir hafta içinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre acele itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz, infaz hakimliğinin kurulduğu yer ağır ceza mahkemesine, ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde (2) numaralı daireye yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.";

C- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü;

"Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı" kenar başlıklı 92 nci maddesinde,

"(1) Kapalı kurumlardaki hükümlü, mensup olduğu dinin bayram günlerinde, yılbaşında ve nüfus kaydında belirtilen doğum günlerinde dışardan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan hediye, aşağıda belirtilen esaslar dahilinde kabul etme hakkına sahiptir:

- a) Hükümlü hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir,
 - b) Hediye, ziyaretçi tarafından verilebileceği gibi posta veya kargo yolu ile de gönderilebilir,
 - c) Gönderilen eşya, güvenlik kontrolünden geçirilir,
 - d) Kurumlarda bu amaçla 'Hediye Kayıt Defteri' tutulur. Bu defterde;
 1. Hediye olarak gönderilen eşyanın nitelikleri ve miktarı,
 2. Hediyein kuruma gönderiliş, geliş ve hükümlüye teslim tarihleri,
 3. Hediyeği gönderenin, alıcının veya getirenin kimlik bilgileri, posta veya kargo yoluyla gelmediyse getirenin imzası,
 4. Hediyein hükümlü tarafından teslim alındığına ve teslim edildiğine dair hükümlü ve görevli memurun imzası,
- bulunur.

(2) Kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından hükümlülere dağıtılmak üzere dışarıdan toplu olarak getirilen veya gönderilen hediyelerin dağıtımında Cumhuriyet başsavcılığının izni aranır.

(3) Bir kişiden aynı tarih için bir kez hediye kabul edilebilir.

(4) Kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, durumlarına uygun gıda maddesi, ihtiyaca uygun eşya ile kuruma girmesi yasak olan eşyaların oyuncakları hariç olmak üzere diğer oyuncaklar hediye olarak gönderilebilir veya verilebilir.

(5) Hediye edilecek eşyanın tahmini değeri hükümlülerin haftalık olarak yanlarında bulundurabilecekleri ve Bakanlıkça genelde ile belirlenen miktardan fazla olamaz.

(6) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde barındırılan hükümlülere gönderilecek hediyelerin cins ve miktarı kurum müdürü tarafından belirlenir.";

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Hükümlü ve tutuklulara dışarıdan gönderilen hediyeği kabul etme hakkı 5275 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde düzenlenmiş olup, bu hakkın kullanımı ile ilgili esas ve usullerin tüzükte gösterileceği belirtilmiştir. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün 92 nci maddesinin birinci fıkrasında kapalı kurumlardaki hükümlü ve tutuklunun, mensup olduğu dinin bayram günlerinde, yılbaşı ve nüfus kaydında belirtilen doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan hediyeği kabul etme hakkına sahip olduğu, hediye olarak da ancak kitap ve giyim eşyasının kabul

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ceza infaz kurumları, haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet hükmü veya tutuklama kararı bulunan kişilerin barındırıldığı kurumlar olup, bunların etkin ve verimli idare edilebilmeleri her şeyden önce güvenlik ve disipline bağlıdır. Bu unsurlar ceza infaz kurumları kadar, hükümlü ve tutuklular için de vazgeçilmez öneme sahiptir. Aktif güvenlik bağlamında güvenlik ve disiplin ise önceden yetkili irade tarafından konulmuş kural ve kaidelerle sağlanır. Bu usul ve kurallara uymak hukuk devleti ilkesinin zorunlu bir sonucudur. Söz konusu balonların hükümlülere verilmemesi, balonların sakıncalı veya tehlikeli olduğundan değil, kurum işleyişini düzenleyen kurallara uymak gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. Aksi bir düşünce, kullanılması ve bulundurulması yasak olmayan balon gibi daha birçok eşya ve maddenin ceza infaz kurumlarına serbestçe ve sınırsızca sokulmasına olanak tanır ki, bu durum yukarıda anılan tüm hukuksal düzenlemeleri anlamsız kılar ve hukuk devleti ilkesiyle asla bağdaşmaz.

Öte yandan, bazı ceza infaz kurumlarında balonlar gönderilenlere teslim edilmiş ise de bu uygulamanın mevzuata aykırı olduğu anlaşıldığından ilgili kurumlar bu hususta uyarılmıştır.

Mektuplarla gönderilen balonlar hükümlülerden tutanak karşılığında, hükümlünün ceza infaz kurumundan tahliyesi sırasında ya da istedikleri takdirde ziyaretçilerine verilmek üzere kurum emanet eşya deposuna alınmıştır.

Ceza infaz kurumları kanun, tüzük, yönetmelik ve genelge hükümleri doğrultusunda idare edilen kamu kurumları olup, hukuk ilkeleri doğrultusunda hareket eden kurum görevlilerinden, kural dışı ya da mevzuata aykırı davranış beklenilmemelidir. Kurumda yapılan işlemler yasal mevzuata uygun, denetime açık, şeffaf bir şekilde yapılmakta olup, herhangi bir keyfi uygulama söz konusu değildir.

Ayrıca, hükümlü ve tutukluların 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5 inci maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı, infaz hâkimliği kararına karşı da aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6 ncı maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.


Sadullah ERGİN
Bakan